

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

ATASKAITA

**SAVIVALDYBĖS ĮMONĖS „KELMĖS KNYGYNAS“ 2018 METŲ FINANSINIŲ
ATASKAITŲ RINKINIO AUDITAS**

2019 m. vasario 19 d. Nr. KA–2

Kelmė

Su audito ataskaita galima susipažinti
Kelmės rajono savivaldybės interneto puslapyje
www.kelme.lt

TURINYS

IŽANGA.....	3
AUDITO REZULTATAI.....	4
1. 2018 m. finansinių ataskaitų rinkinio duomenys visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingi.....	4
2. Kiti pastebėjimai	7
2.1. Finansiniai santykiniai rodikliai.....	7
PRIEDAI.....	10

Audito tikslas ir apimtis

Kelmės rajono savivaldybės įmonės Kelmės knygynas 2018 m. finansinių ataskaitų rinkinio auditas atliktas, vykdant Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 m. veiklos planą¹ ir pagal Savivaldybės kontrolieriaus 2019-01-11 pavedimą Nr. TK2-1.

Audito subjektas – Kelmės rajono savivaldybės įmonė Kelmės knygynas (toliau – įmonė), buveinės adresas: Vytauto Didžiojo 39, LT- 86143 Kelmė. Įmonės kodas 162468366.

Audito tikslas – įvertinti Įmonės 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2018 metų Įmonės finansinių ataskaitų rinkinio duomenų tikrumo ir teisingumo.

Audituojamas laikotarpis – 2018 metai.

Audito metu vertintas SĮ Kelmės knygynas pateiktas 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinys², parengtas pagal Verslo apskaitos standartų³ reikalavimus, kurį sudaro:

2018 m. gruodžio 31 d. balansas;

2018 m. gruodžio 31 d. pelno (nuostolių) ataskaita;

2018 m. gruodžio 31 d. nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;

2018 m. gruodžio 31 d. pinigų srautų ataskaita;

2018 m. gruodžio 31 d. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas;

2018 m. Įmonės vadovo veiklos ataskaita.

Reikšmingu dalyku SĮ Kelmės knygynas finansinių ataskaitų rinkiniui yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinėms ataskaitoms ir viršijanti 1,0 tūkst. Eur (apskaičiuota, atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą ir naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės atskaitos visais reikšmingais atvejais yra teisingos).

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl įmonės 2018 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinio pareiškiami audito išvadoje.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir TAS. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti ataskaitos 1 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Įvertinus audito metu surinktus įrodymus, pateikiami audito rezultatai.

---

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2018-10-25 įsakymas Nr. V-15.

Įmonės veikla

Savivaldybės įmonė Kelmės knygynas yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kuris savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymu, kitais teisės aktais, Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimais, administracijos direktoriaus įsakymais bei Įmonės įstatais⁴. Įmonės savininkė – Kelmės rajono savivaldybė. Įmonės savininko kapitalas – 16464,63 Eur.

Įmonės finansiniai metai – kalendoriniai metai.

Įmonės pagrindinė veiklos rūšis – knygų, buhalterinių blankų, kanceliarinės ir raštinės reikmenų mažmeninė prekyba.

Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Kelmės rajono savivaldybės administracijos direktorius. Vienasmenis valdymo organas – Įmonės vadovas.

Audituojamu laikotarpiu įmonei vadovavo direktorė Aistė Zaurė, vyriausiąja buhalterė dirbo Ingrida Šaulienė. Įmonės organizacinė struktūra 2018 metais nebuvo keičiama, įmonėje dirbo 4 darbuotojai. Kelmės rajono savivaldybės administracijos 2015-03-19 direktoriaus įsakymu Nr. A-242 nustatytas 5,6 etatų skaičius.

Pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo⁵ nuostatas, savivaldybės įmonės metinių ataskaitų rinkinį turi patikrinti savivaldybės kontrolierius (savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba). Atlikus įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditą, įmonei pateikiama auditoriaus išvada ir audito ataskaita. Įmonės vadovas kartu su įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkiniu, įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai turi pateikti ataskaitinių finansinių metų įmonės veiklos ataskaitą.

AUDITO REZULTATAI

1. 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingi

Įmonės finansinė atskaitomybė – įmonės finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų duomenų ir jų aiškinimo nustatyta forma.

Įmonės finansinių ataskaitų rinkinys – finansinių ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami finansiniai duomenys apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus.

³ Verslo apskaitos standartai, patvirtinti Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2012-12-21 įsakymu Nr. VAS-24 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Ši Kelmės knygynas įstatai, patvirtinti Kelmės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. A-376 ir įregistruoti juridinių asmenų registre 2008 m. kovo 12 d.

⁵ Lietuvos Respublikos 1994-12-21 valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo Nr. I-722 16 str. 1 d., 17 str. 2, 3 d.

Finansinių ataskaitų tikslas – patenkinti finansinių ataskaitų informacijos vartotojų poreikius gauti tikrą ir teisingą informaciją apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus. Finansinių ataskaitų informacija parodo vadovams patikėtų išteklių valdymo rezultatus ir suinteresuotiems jos vartotojams leidžia spręsti apie vadovų darbo kokybę ir atsakomybę už finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus.

Finansinėse ataskaitose pateikiama informacija apie: turtą; nuosavą kapitalą; įsipareigojimus; pajamas ir sąnaudas; pinigų srautus.

Pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikiami elementai – pajamos ir sąnaudos – apibūdina veiklos rezultatus.

SĮ Kelmės knygynas 2018 metais vykdydama ūkinę veiklą, visas pajamas gavo iš pagrindinės vykdomos veiklos - knygų, laikraščių ir raštinės reikmenų mažmeninės prekybos. Didžiąją dalį įmonės sąnaudų sudaro pardavimo savikaina – 68,5 %, tačiau reikšminga yra ir veiklos (bendrųjų ir administracinių) sąnaudų dalis – 31,5 %.

Audituojamu laikotarpiu SĮ Kelmės knygynas veikla buvo pelninga. Įmonės 2017-2018 metų pajamų ir sąnaudų dinamika pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. 2017-2018 metų finansiniai rodikliai Eur.

Eil. Nr.	Rodiklis	2017 m.	2018 m.	Pokytis	
				Eur.	Proc.
1.	Pardavimo pajamos	134459	144589	+10130	107,5
2.	Pardavimo savikaina	91923	98992	+7069	107,7
3.	Bendrasis pelnas (nuostolis)	42504	45597	+3093	107,3
4.	Kitos veiklos pajamos				
5.	Veiklos sąnaudos	39879	41030	+1151	102,9
6.	Pelno mokestis				
7.	Grynasis pelnas (nuostolis)	2625	4219	+1594	160,7

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Įmonės 2018 m. Pelno (nuostolių) ataskaitą.

SĮ Kelmės knygynas pardavimo pajamos iš pagrindinės veiklos – knygų, kanceliarinių ir raštinės reikmenų mažmeninės prekybos – 2018 metais, lyginant su 2017 metais, padidėjo 10130 eurų (107,5 %).

Įmonės sąnaudos 2018 metais, lyginant su 2017 metais, padidėjo 1151 Eur (102,9 %)

2018 metais SĮ Kelmės knygynas grynasis pelnas⁶, lyginant su 2017 metais, padidėjo 1594 Eur arba 160,7 % . Grynojo pelno padidėjimui įtakos turėjo išaugusios pardavimo pajamos.

Balanse pateikiami elementai – turtas, įsipareigojimai ir nuosavas kapitalas – apibūdina įmonės finansinę būklę. Pagal balanso informaciją vertinama įmonės finansinė būklė, kurią nulemia jos naudojamas turtas, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų struktūra, likvidumas ir mokumas.

Įmonės turtas

Įmonės 2018 m. gruodžio 31 d. ilgalaikio materialaus turto vertė – 11887 Eur. Lyginant su 2017 metais, padidėjo 2616 Eur (dėl įsigyto šildymo katilo). Įmonėje naudojamo kito ilgalaikio turto 22 vienetai. Sukaupta kito ilgalaikio turto nusidėvėjimo suma 2018 metais 548,60 Eur, 2017 metais – 359,0 Eur. Likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigai - 11886,89 Eur. Finansinio ilgalaikio ir ilgalaikio nematerialaus turto Įmonės balanso duomenimis nei 2018 metais, nei 2017 metais neturėjo.

Įmonės trumpalaikis turtas 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 67567,0 Eur. Lyginant su 2017 metais, padidėjo 5397,0 Eur.

Nuosavas kapitalas

Įmonės savininko kapitalas – 16465,0 Eur ir privalomasis rezervas 890,0 Eur, palyginus su 2017 m. gruodžio 31 d., liko nepakitęs. Nepaskirstytas pelnas 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 1749,0 Eur, o 2017 m. gruodžio 31 d. – (-) 2470,0 Eur. Pagal 2018 metų rezultato paskirstymo projektą visas 2018 metų pelnas bus panaudotas ankstesnių metų nuostoliams padengti.

Dotacijos ir subsidijos

Dotacijų ir subsidijų Įmonė, balanso duomenimis, nei 2018, nei 2017 metais neturėjo.

Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

Įmonės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 60564,0 Eur, juos sudarė per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai. Palyginus su 2017 metais, jos išaugo 3859,0 eurų arba 106,8 %. Tai skolos tiekėjams padidėjo 3082,0 eurai. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai – 723,0 eurai.

Palyginus Įmonės suvestiniame apskaitos registre “Didžioji knyga” (DK) atvaizduotus duomenis su finansinių ataskaitų rinkinio visose privalomose ataskaitose atvaizduotais duomenimis, nustatyta, kad DK likučiai 2018-12-31 teisingai perkelti į visas privalomas finansinių ataskaitų rinkinio formas. Neatitikimų nenustatyta.

Įmonės veiklos ataskaitoje pateikta teisės aktuose nustatyta informacija: įmonės veiklos strategija, įmonės veiklos tikslai, įgyvendinimo rezultatai, įvykiai, turintys esminę reikšmę įmonės veiklai per finansinius metus, įmonės veiklos planai ir prognozės, darbuotojų skaičiaus įmonėje

---

⁶ Bendrasis pelnas (nuostoliai) – pardavimo pajamų ir pardavimo savikainos skirtumas.

pasikeitimas. Vertinant SĮ Kelmės knygynas 2018 metų finansinių metų veiklos ataskaitoje pateiktus duomenis, buvo apsiribota patikrinimu, ar joje pateikti duomenys atitinka finansinių ataskaitų rinkinio duomenis. Neatitikimų nenustatyta.

Audito įrodymai gauti, taikant tikrinimo, paklausimo, persklaičiavimo ir analitinės audito procedūras, leidžia teigti, kad finansinės atskaitomybės duomenys parodo teisingą informaciją apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus. 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingi.

2. Kiti pastebėjimai

2.1. Finansiniai santykiniai rodikliai

Įmonės vadovybė 2018 metų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte nurodė, kad svarbių sąlygų ar aplinkybių, kurios paveiktų tolesnę įmonės veiklą, nebuvo. Sudarant finansinę atskaitomybę, įmonė vadovavosi šiais bendraisiais apskaitos principais: periodiškumo, pastovumo, piniginio mato, kaupimo, palyginimo, atsargumo, neutralumo ir turinio svarbos bei veiklos tęstinumo.

SĮ Kelmės knygynas finansinei būklei įvertinti buvo apskaičiuoti įmonės veiklą apibūdinantys kiekybiniai ir santykiniai rodikliai pagal įmonės 2018 metų finansinių ataskaitų elementuose pateiktą informaciją.

Finansinė analizė yra įmonės veiklos rezultatų visuma, įgalinanti įvertinti įmonės finansinius gebėjimus ir finansinį mechanizmą. Finansinė analizė leidžia įvertinti įmonės finansinių išteklių panaudojimą, turto būklę bei naudojamų priemonių pelningumą. Finansinėje analizėje atsispindi įvairūs rodikliai, kurių svarbiausiais skiriami pelningumo, mokumo, veiklos efektyvumo, kapitalo rinkos.

Pelningumo rodikliai

Pelningumas – svarbiausias efektyvumo kriterijus ir pagrindinė veiklos tęstinumo sąlyga. *Bendrojo pardavimo pelningumo rodiklis* rodo kiek bendrojo pelno tenka vienam pardavimo pajamų eurui. Leidžia įvertinti kaip kontroliuojama pardavimų savikaina, tai yra svarbiausias įmonės pagrindinės veiklos elementas. Statistikos departamento įmonės finansinių rodiklių vertinimo metodikoje pateikiami tokie rodiklio vertinimai: labai geras > 35 %, geras ->15 %, vidutinis < 15 %, blogas <7 % ir labai blogas < 0 %. Manoma, kad bendrasis pardavimo pelningumas ilgu laikotarpiu turėtų būti stabilus. Stabilumu suprantama kaip rodiklio svyravimas ne daugiau 5 procentais.

2018 metais SĮ Kelmės knygynas bendrojo pardavimo pelningumo rodiklis buvo geras 31,54 %. Palyginus su 2017 metais šis rodiklis šiek tiek sumažėjo, tačiau buvo stabilus (2017 metais - 31,62 %). Tai parodo įmonės vadovybės sugebėjimą uždirbti pelną iš pagrindinės veiklos.

Mokumo – likvidumo rodikliai

Kiekvienai įmonei svarbiausia yra sugebėti įvykdyti savo įsipareigojimus. Sugebėjimas įvykdyti įsipareigojimus priklauso nuo mokumo. Nuo mokumo priklauso įmonės finansinė būklė ir veiklos rezultatai, tolesnė jos veikla, perspektyvos, taktika, strategija, investiciniai sprendimai. Mokumas yra būtina įmonės egzistavimo sąlyga, įmonės sugebėjimas turimomis mokėjimo priemonėmis apmokėti trumpalaikius ir ilgalaikius įsipareigojimus.

Einamojo likvidumo koeficientas (rodiklis) parodo kiek trumpalaikio turto tenka 1-am trumpalaikių įsipareigojimų eurui, įvertina įmonės sugebėjimą savo trumpalaikiu turtu padengti trumpalaikius įsipareigojimus. Kartu jis parodo ir įmonės gebėjimą rasti teisingą ir saugų santykį tarp trumpalaikių skolų ir trumpalaikių įsipareigojimų, padeda prognozuoti įmonės mokumo būklę artimiausiu metu. Statistikos departamento metodikoje pateikiami tokie rodiklio vertinimai (labai geras -2,0, geras – 1,5, vidutinis – 1,2, blogas – 1,2 ir labai blogas 1,0).

Šio rodiklio saugumo riba – jis negali būti mažesnis nei 1,2.

2018 metais SĮ Kelmės knygynas einamojo likvidumo koeficientas (rodiklis) buvo 1,12. Palyginus su 2017 metais šis rodiklis šiek tiek padidėjo (2017 m- 1,1). 2018 m. rodiklis neviršijo saugumo ribos.

Veiklos efektyvumo rodikliai

Kiekviena įmonė, norėdama išsilaikyti konkurencinėje rinkoje ir sukurti pelną, savo veiklos procese naudoja įvairius išteklius (materialinius, finansinius, žmogiškuosius). Efektyvumas suprantamas kaip racionalus lėšų veiklos procese cirkuliavimas, duodantis teigiamą rezultatą, kurio metu sukuriamas ne tik pelnas, bet ir pinigų srautas, reikalingas veiklos procesui palaikyti. *Įmonės veiklos ekonominis efektyvumas priklauso nuo turto apyvartumo.*

Turto apyvartumo rodiklis rodo įmonės turto apyvartų skaičių per metus arba kiek 1-am turto eurui tenka pardavimo pajamų. Rodo įmonės turto ir jos veiklos rezultato ryšį, turto panaudojimo efektyvumą. Kuo didesnė šio rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis įmonės turto valdymo efektyvumo lygis. SD metodikoje pateikiami tokie rodiklio vertinimai (labai geras - > 5,0, geras - >3,0, vidutinis - 3,0, blogas ir labai blogas - <3,0).

Palyginus 2017 m. – (14,5) ir 2018 m. – (12,2) SĮ Kelmės knygynas viso turto apyvartumo rodiklius, 2018 metais šiek tiek sumažėjo, tačiau buvo labai geras - 12,2. Tai rodo, kad įmonės turtas panaudojamas efektyviai.

Finansinio stabilumo vertinimas

Išvystytos rinkos sąlygomis kiekvienas verslas patiria didesnę ar mažesnę riziką. Nė viena įmonė nėra garantuota, kad jos veikla visą laiką bus tęstina, kad jos paslaugos nuolat turės paklausą, kad dėl paklausos svyravimų nereikės keisti veiklos apimties, atleisti darbuotojų, turėti papildomų išlaidų. Ekonomistų nuomone, veiklos tęstinumo vertinimui pažangiausi yra E. Altmano bankroto tikimybės analizės metodai, vadinami „Zeta modeliu“.

Altmano Z bankroto tikimybės rodiklis yra kompleksinis ir gaunamas kaip papildomų penkių rodiklių ir jų svarumo koeficientų sandaugos suma. Priklausomai nuo apskaičiuoto Z koeficiento dydžio, daroma apibendrinta išvada dėl įmonės bankroto tikimybės: rodiklis žemiau 1,23 reiškia, kad bankroto tikimybė labai didelė, tarp 1,23-2,9 didelė. Bankroto tikimybė maža rodikliui esant virš 2,9.

2018 metais SĮ Kelmės knygynas *Altmano Z bankroto tikimybės rodiklis*, palyginus su 2017 m. (7,6) padidėjo ir buvo 8.

Audito metu, įvertinus įmonės finansinius santykinius rodiklius ir finansinę būklę, reikšmingų finansinių, veiklos ar kitų rizikos požymių, leidžiančių pagrįstai abejoti įmonės veiklos tęstinumo prielaida, nenustatyta.

Audito metu Įmonės direktorei žodžiu buvo nurodyti pastebėti nereikšmingi netikslumai ir siūlyta juos pašalinti. Direktorė atsižvelgė į teiktas rekomendacijas ir pašalino nurodytus netikslumus.

Savivaldybės kontrolierė

Daiva Bružienė

Vyriausioji specialistė

Neringa Dirmeikienė

PRIEDAI

SĮ Kelmės knygynas 2018 metų
finansinių ataskaitų rinkinio
audito ataskaitos
1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audituojamas subjektas – Savivaldybės įmonė Kelmės knygynas.

Audito tikslas – įvertinti Įmonės 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų tikrumo ir teisingumo.

Audituojamas laikotarpis – 2018 metai.

Auditas atliktas:

- pagal Valstybinio audito reikalavimus⁷ ir tarptautinius audito standartus;
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog audituojamuose ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to paties fakto, kad mes netikrinome visų (100 %) įvykusių ūkinių operacijų ir sudarytų sandorių.

Audito apimtis ir metodai:

- Audito metu buvo vertintas SĮ Kelmės knygynas pateiktas 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas pagal Verslo apskaitos standartų reikalavimus, kurių sudaro: 2018 m. gruodžio 31 d. balansas; pelno (nuostolių) ataskaita; nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita; piniginių srautų ataskaita; aiškinamasis raštas.
- Audito įrodymai gauti taikant tikrinimo, paklausimo, perskaičiavimo ir analitinės audito procedūras. Audito metu buvo surinkti įrodymai audito nuomonei pareikšti.

Audito ataskaitos skyrius	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai
1. 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys visais atžvilgiais yra teisingi	Tikrinimas, skaičiavimas, analitinės procedūros. Įmonėje atliktos audito procedūros, kurių metu įvertinti 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys, pasirenkant audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo audituojamą visumą. Palyginus SĮ Kelmės knygynas suvestinio apskaitos registro „Didžioji knyga“ (DK) atvaizduotus duomenis su finansinių ataskaitų rinkinio visose privalomose ataskaitose atvaizduotais duomenimis, nustatyta, kad DK likusiai 2018-12-31 teisingai perkelti į visas privalomas finansinių

⁷ LR Valstybės kontrolieriaus 2007-02-21 įsakymas Nr. V-26 “Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo”

	ataskaitų rinkinio formas. Neatitikimų nenustatyta. Gauti finansinės atskaitomybės tvirtinimai: atskleidimas, įvertinimas.
2. Kiti pastebėjimai 2.1. Finansiniai santykiniai rodikliai	Tikrinimas, skaičiavimas, analitinės procedūros. Siekiant surinkti auditui reikalingus įrodymus, atliktas finansinių santykinųjų rodiklių: pelningumo, mokumo-likvidumo, veiklos efektyvumo, finansinio stabilumo skaičiavimai ir analizė, įvertinta įmonės finansinė padėtis ir veiklos tendencijos.

